

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 863

1451

ICODICES

1452

dant. His, qui animas suas liberare, et ab interitu eripere voluerint, datum a quodam Amatore Jesu Christi. Luc. 8. v. 8. Qui habet aures audiendi, audiat. E *Fratribus Moravis*, sive *Bohemis* est Amator iste, qui post admonitionem ad Lectores Seriem proponit *Capitum XXXII.* eique Συρόψις totius Operis, quod *Demonstratione* et *Admonitione* constat, sub jungit. C. 1. conqueritur de Hominum sui aevi vacillatione et instabilitate in Religionis negotio. C. 2. inquirit in hujus mali causas. A c. 3. Ecclesiam Romanam impugnare incipit, et, quod erat expectandum, desinit in *Jesuitis*. An errores occurrentes Autori, an Librario tribuendi, incertum. Quid v. g. c. 21. *Bertuch.* in *Rupert.* in *tißt.* *Pape?* Nunquid *Bertachinus* in *Repertorio in Dictione seu voce Papa?* Quid sub finem: Crux **Triumphabit** cum Signo Crucis efformato, homini, qui in usum hujus Signi invehitur? Thecae exteriori utrinque impressum est Insigne primi Possessoris Anser et in area et supra galeam ramo infestens, pīscemque rostro tenens, quod Insigne Kochticzkiorum Silesiorum esse video apud *Job.* *Sinapis* in *Schlesisch. Curiosität.* T. I. p. 201. et *Frid. Lucae* in *Schles. Denkwürdigkeit.* T. II. p. 1729. Itaque et circa Insigne lego: *Andreas a Kochticz in Kossenczin et Turmawa.* Memorant Autores mox citati *Andream Kochticzkium* a. 1633. Regi Sueciae a consiliis legationis bellicae, ejusque Biblio-

thecam celebrant, si modo unus idemque est, ad an. 1613. nullib[us] tamen huic Familiae possessiones adtribuunt, quae supra nominantur.
DCXXIX.

Codex membraneus lat. Sec. U. 525
saltem XIII. Folior. 144. 4. min.
charactere atro, luculento, crasso
perscriptus, rubricis distinctus, et
olim κτημα *Job.* *Fabri Ep. Vien.*
ingreditur ab Epistola: *Fratri in*
christo karissimo! illuminatos oculos.
Lego et relogo carissime opus
uestrum de officiis. multumque me
delectat eius lectio tum pro sui utilitate.
tum pro auctoris dulcissima
mibi karitate. Sed esse, quae amice
moneat, antequam Opus istud
exeat. Cum enim in ordine diuini
sacrificii tria illa digesturus. materiam.
intentionem. causumque finalis
de materia ageretis. dixistis
post multa. Sed dicit mibi adversarius.
Viuens et sensibilis in corpo
re suo mobilisque est deus et homo
christus. Corpus autem sacrificii uitam non habet. sensum non habet.
mobile non est. Corpus ergo domini
non est. Ad hęc uos contra adversarium.
Obsecro te quam in corpore domini uitam requiris? Est enim
uita animalis. est spiritualis.
Animalis uita quinque sensibus fungitur.
Visu. *odoratu.* *auditu.* *gustu*
et *tactu.* hęc uita animalis est. carnalis est. caro est. Dominus autem
dicit. quia caro non prodest quicquam.
Et post aliquanta. Solam ergo spirituali uitam in sacrificio
nobis amministrare sapientiam eius
dece-

1453

P O L E M I C I.

1454

decebat. que est sanctificatio benedictio misericordia et ueritas. iustitia et pax. Hec autem uita spiritalis sic est in corpore sacrificii absque eius uita animali. quomodo lux solis absque calore eius in corpore lumen. &c. Jam haec ad trutinam της Ορθοδοξίας expensa improbat Noster, atque inter alia: *Nam panis substantiam post dominici consecrationem in altari superesse semper abhorruit pietas christiana, nuperque damnauit in berengero turonensi eiusque sequacibus.* Nam si hoc admitteretur. iam verbum non incarnatum tantum, sed etiam si dici posset, impanatum diceretur. Nota τὸ impanatum, qua voce Noster post Guilmundum fortasse primus usus est. Post plures tandem solidas observationes concludit protestando: velle se, et hoc et omne opus studii vestri et laboris exquisitum esse et circumspetum, priusquam exiret in manus eorum qui foris sunt. ut qui rodeare uellet, non inueniret ubi dentem posset infigere. et ut sincerum uas nullus posset incrustare. Jam quis praeclarae hujus Epistolae Scriptor? Dicam prius, ad quem data sit. Est is Rupertus Abb. Tuitiensis, XI 135. autor XII. Libror. de div. Officiis, in cuius edit. Venet. 1751. T. IV. L. II. c. 9. p. 19. verba, quae hic in examen vocantur, prostant. Cum vero is praedictos Libros Cunoni ex Abbe tunc Siegebergensi facto Ratisponensi Episcopo, a quo singulariter diligebatur, inscriperit, fateaturque in Praef. se praeter Cunonem vix aliquem majoris no-

Denis Codd. Theol. V. II. P. II.

tae Sacerdotem penitus nosse, Pezius itidem in *Dissert. Isag.* T. I. *Anecd.* p. 39. testetur, vidisse se inter S. Emmerammi Codices primigenium fortassis illum de *Officiis* a Ruperto ad Cunonem missum, et utriusque Icone ornatum, tamdiu *Cunonem* nostrae Epistolae scriptorem habebo, quam diu nemo certiora docuerit. Cur vero illa *Rupertum* ad limanda, quae scripsit, non induxit, difficile est conjectare.

II. fol. 7. Tractatus de Corpori et Sanguine Domini αδεσπότος, cui haec Praefatio: Karissimo suo eleto ex millibus suis ille se ipsum. Cum nuper re ita exigente cuidam fratri breuiter de sacramentis scripsisset. sumpto inde cogitandi exordio rationes quasdam ex patrum sententiis sumptas cepi inuicem conferre. et quedam que in libris eorum et maxime beati augustini super hac re non nullos turbare solent in unum colligens tempore cepi utrum inde aliquid possem confidere. Hinc natum Libellum michi et uobis, ut ait Autor, solummodo habendum. Promittit in fine se ipsas PP. Sententias additum. Et Capitum inscriptionibus contenta disces: Quomodo christiano expeditat accedere ad fidem. et quid ipsa sit fides. Quomodo estimandum sit de corpore domini. et quod in diuersis locis sit uno tempore non tamen ubique. Quomodo necessaria modo sit nobis corporis domini presentia. De uisibili specie in sacramento corporis domini. De transmutatione naturarum uel formarum. De spirituali manducatio-

Y

ne

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 863

1455

C O D I C E S

1456

*ne corporis domini. Quod dupli-
cer accipiatur caro domini. De cor-
porali manducatione corporis domi-
ni. Abhinc Rubricae desiderantur;
agitur vero de significatione vocis
Sacramenti, de habenda in eo su-
mendo intentione, de caussis, cur
Patres de eo quandoque dubia,
imo contraria loqui videantur, mo-
doque eorum effata conciliandi;
denique ipsa Effata, uti promissum
erat, adducuntur. Extrema sunt:
et doctrina celestis que animam no-
stram reficit amen. Autorem egre-
gie doctum omnia loquuntur, or-
thodoxum haec probant c. 4. Mu-
tata panis substantia in aliam sub-
stantiam ad quoddam mysterii obse-
quium quedam accidentia, que illi
inhærebat, sic (Deus) transtulit
non mutata, ut corpus domini, li-
cet assit, albedo non faciat album,
nec rotunditas rotundum, sed bu-
iusmodi omnia sic reseruavit, ut li-
cet uero humanitatis eius corpori
assit, non tamen infint, non tam-
en illud inficiant uel afficiant, si-
cut accidentia substantiam, cui ac-
cidunt. &c. Quis porro ille fuerit,
videant me doctiores, sed Adel-
mannum, Algerum, Deodwinum,
Durandum Troarn. Gozechinum,
Guitmundum, Hugonem Lingon.
Humbertum Silvae Cand. Lan-
francum, Paschasium Ratbert. Ra-
therium, Ratramnum non adeant,
licet Nostrum etiam turbis Beren-
garianis motum scripsisse sit possi-
ble. Dicam tamen mox, quod su-
spicor.*

*III. fol. 39. Incipit Euchari-
stion quod interpretatur bona gra-
tia. Praeit Capp. XII. Elenchus.*

Initium est: *In multa messe Domi-
ni ardenter desudanti &c. ut T. II.
Thes. Anecd. Bern. Pezii col. 349.*
qui istud Opusculum *Honorii Au-
gustodun. de Corpore Domini* jam
Tribemio n. 357. memoratum
primus vulgavit e Codice *Mellic.*
ut pluribus exponit *Dissert. Isag.*
p. 6. Praefationis, cujus initium
didi, extrema sunt: *Quia igitur
id fraterne petis: quid de dominico
corpore sentiam. ad utilitatem alio-
rum quam breuissime expediam.*
Compone haec cum ingressu supe-
rioris Tractatus: *Cum nuper re-
ita exigente cuidam fratri breuiter
de sacramentis scripsisse &c. et
fortasse tibi quoque videbitur, e-
undem utriusque Opusculi auto-
rem esse *Honorium*, antecedens
defuisse in Codicibus *Pezii*, in
nostro vero postponendum fuisse
Eucharistio. Utrumque ad *Fra-
trem ἀνανυμον* dirigitur.*

*IV. fol. 51. p. 2. Incipiunt uer-
sus paschasi de corpore et sanguine
domini. Praevii nempe illius Ope-
ris de eodem Themate et ἀργοστ-
χοι numero 15. quorum prima e-
lementa conficiunt RADBERTVS
LEVITA. Exegi eos ad Editio-
nem Martenii et Durandi T. IX.
Ampliss. Collect. vett. Scriptor.
Paris. 1733. col. 377. f. nilque
reperi diversum, quod illi non ad-
notasent, praeter Bachia pro Bac-
chica, quod nec illi, nec Sirmon-
dus exponunt, et quod fortasse
Poemation aliquod metro bacchico
seu pedibus bacchiis inclusum fuit.
Praeterea malo nostrum: *Vnde
sitim possis, flamasque extingue-
re mortis, quod illi tantum in edit.**

se

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 863

1457

POLEMI CI.

1458

se legisse dicunt, prae illorum: et falsura legit. Divisionem Operis in Capita XXII. agnoscit, sed Vnde sitim pueri possint restinguere saltem; τὸ possis enim multo aptius necritur τῷ qui vis v. 1. Deinde praefero etiam nostrum personem (αὐτὸν, per aevum) illorum per eum, quod, ad quem adpellat, nescias. Neque dicas repugnare profosiam. Quid enim non peccaret Paschasius in voce graeca, qui in latina mano bis peccavit? Jam ad Opus ipsum accedamus. Paschasius Ruperto (Radbertus) Placido (Placidio?) suo salutem. Dilectissimo filio et uice christi presidenti magistro monastice discipline. alternis successibus ueritatis condiscipulo. Noui igitur nec ambigo &c. In hac Praef. discuti mererentur stilus subulcus et Maronis falsura, pro quibus Codex noster subuleus

Rubricas C. XIX. et XXII. prave commutat. In C. IX. non leguntur ea, quae e duobus Mss. addecrent Editores, et finis hujus C. est: *in spe positus eternorum. A deo detur in se sperantibus. sic sic fiat amen.* Ita et totum Opus exit in illa: *ut ad illa resurrectionis gaudia quantocius uenire valeamus;* neque habet, quae in Edit. e quibusdam Mss. adjecta sunt. Ad calcem minio: *Explicit liber paschasi de corpore et sanguine domini;* et continuo

Fol. 140. p. 2. Incipiunt Uersus de eodem. Elegia videlicet 17. Distichorum, quam, cum nullibi memorari videam, integrum adscribo.

*Panis in altari uerbi uirtute sacratus
Fit, quod non fuerat, definit esse, quod est.
Cujus naturam uerbi transuerberat ensis,
Carnis ut esca prius, fit cibus angelicus.
Forma, saporque, color subiecto deficiente
Inuiolata manent, fitque caro domini.
Assunt, non insunt tria, que iam diximus, ista
Divinae carni, que caro uiuit, alit.
In sece uiuit, mentes alit, ut bene uiuant;
Prouehit, informat, nutrit amore dei.
Assunt ob ritum sacramenti peragendum,
Assunt, ut pascant, perficiantque fidem.
Verum non insunt, quia non sunt corporis buius,
Quod tulit ara crucis, quod sedet arce patris.
Attamen hoc ipsum, quod sumimus usque, sacramatum
Est donum pacis, uita, salus hominum.
Est crux atque caro, que lancea, cruxque tulerunt,
Summi pro nobis munera pontificis.
Namque pius iesus semel et simul omnia replens
Atque regens istud mirifice peragit,*

Y 2

Ut

1459

C O D I C E S

1460

*Ut celo uiuens calcansque necis dominatum
 Multis sumatur partibus atque locis,
 Ipse tamen nunquam loca uel partes patiatur;
 Panis namque sapor, fractio, forma, color
 Non sunt illius, qui corda fidelia per se
 Pascit, alit, mundat, munda beatificat.
 Iste suis simul omnibus undique presto fit aris,
 Sumitur atque piis undique peitoribus.
 Sed sacramentum, quod ab omni carne uidetur,
 Mixtim pollutis sumitur atque piis.
 Rem uero summi dat conformatio christi,
 Conformatur ei, que docet ille, sequens,
 Peatore, voce, manu christi uerax imitator.
 Hic rem percipiet, re datur ipsa salus.*

Si Poemation istud *Paschasi* est, ut esse potest, a primo editore *Jobo Gastio*, annoque 1528. usque ad ultimos supracit. annumque 1733. nemo in illud incidit. Verum si ad formulas *Affunt*, non insunt, atque ad distinctionem *Sacramenti et Rei* advertas, subolebit tibi, pertinere illud ad Autorem *Tra*ctatus N. II.* relati*, atque adeo *Honorium Augustod.* vel saltem ad illius systema effictum esse. Cave vero, ad *Hildebertum Cenoman.* referas, deceptus versu 1. qui apud hunc bis occurrit, nisi alterum Poema de Eucharistia *Petri Blesensis* sit, ad quem retulit *Job. Busaeus*, ut *Bibl. PP.* *Lugd.* T. XXIV. p. 1271.

Adscripta sunt eodem aevo: *Symbolum Nicaenum*, et *Vespera Defunctorum* cum aliquot *Lectionibus Job*, et ultimo hoc *Responsorio: Absolue domine animam eius ab omni vinculo delidorum. non eam tormentum mortis attingat. non reorum catena constringat. sed mi-*

seracio tua in pacis eam ac lucis regione constituat.

Queque ei fuerunt domine digne cruciatibus culpe tu eis mitissime dono pietatis indulge. Quibus impositae sunt vetustae Notae modulationis.

DCXXX.

Codex chartaceus germ. Sec. R. 1012 XVI. Folior. 24. 4. currente calamo exaratus idem est *Johannis Fabri Ep. Viennensis Foetus*, quem *Parte III. Opp. Coloniae 1539. fol. 134. f.* latinum legimus titulo: *De admirabili catholice quinque cantorum Heluetijs contra Zwinglianos a deo data victoria, consolatorius liber unus.* Et germanice quidem inscribitur: *Drost biechlin An allen frummen betrübten Christen des alten ungetreyffleten Heylichen christlichen glauben, von dem wunderbarlichen und von gott seiner lieben und werden mutter Maria gegebenen und erlangten syg der fünff christen-*